

UZASADNIENIE

Powód A. T. wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych w wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie w kwocie po 450 zł. miesięcznie na rzecz małoletniej J. T. do kwoty po 200 zł. miesięcznie. W uzasadnieniu podniósł, iż w okresie, gdy były zasądzone alimenty w tej wysokości pracował jako kierowca i uzyskiwał wynagrodzenie, które pozwalało mu na płaćenie alimentów w powyższej wysokości. Obecnie powód przebywa na zasiłku rehabilitacyjnym w wysokości ok. 1000 zł. miesięcznie. Powód został uznany z niezdolnego do pracy w stopniu umiarkowanym z możliwością pracy na stanowisku przystosowanym, co stanowi trudność w znalezieniu pracy. Powód stara się wywiązywać z obowiązku alimentacyjnego, ale czyni to kosztem innych osób lub wysprzedając elementy majątku. Wydatki powoda są obecnie wyższe niż dochody, musi wynajmować mieszkanie, ponosić koszty utrzymania wynajmowanego mieszkania, mediów, utrzymania samochodu, dojazdu do poradni specjalistycznych, lekarstw. Wskazał, iż sytuacja strony pozwanej jest lepsza, albowiem matka pozwanej ma stałe źródło dochodów, a tym samym jej sytuacja materialne jest stabilna.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej pozwanej J. L. T. wniosła o oddalenie powództwa w całości, wniosła także powództwo wzajemne o podwyższenia alimentów do kwoty po 600 zł. miesięcznie. W uzasadnieniu wskazała, iż stan niezdolności do pracy powoda zakończy się z upływem 12 miesięcy z chwilą zakończenia pobierania zasiłku rehabilitacyjnego, a to nastąpi w kwietniu 2017 r., ponadto nie udowodnił, że nie jest w stanie znaleźć zatrudnienia na stanowisku przystosowanym, a tym samym może podjąć pracę i wywiązywać się z obowiązku alimentacyjnego w wysokości 450 zł. miesięcznie. Wskazała, że powód opłaca abonament telefoniczny w wysokości 75 zł. miesięcznie, ponadto może korzystać z mieszkania, w którym mieszka jego matka, gdzie ma udział po swoim ojcu. Podkreśliła, iż powód w żaden sposób nie uczestniczy w życiu małoletniej pozwanej. Obecnie małoletnia ma 13 lat, chodzi do I klasy gimnazjum, zaś alimenty były ustalone 2 i pół roku temu. Średnia płac przez ostatnie 3 lata wzrosła o około 320 zł. brutto, zaś jej dochód od czasu ostatniej sprawy nie uległ zwiększeniu. Koszty utrzymania małoletniej córki oceniła na kwotę 1457 zł, tym samym powód ponosi zaledwie ok. 30% kosztów utrzymania córki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Alimenty na rzecz małoletniej powódki - pozwanej wzajemnej J. T. zostały zasądzone w wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 16 października 2014 r. w sprawie VIRC 1019/14 na kwotę po 450 zł. miesięcznie. Wówczas małoletnia miała 11 lat, jej matka pracowała w (...) w S. na pół etatu. Powód utrzymywał się z prac dorywczych deklarując, że zarabia ok. 400 zł. miesięcznie.

W 2015 r. między stronami toczyła się sprawa z powództwa A. T. o obniżenie alimentów i z powództwa wzajemnego małoletniej J. T. reprezentowanej przez matkę L. T.. Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2015 r. Sąd oba powództwa oddalił.

Powód wniósł wówczas powództwo o obniżenie alimentów, albowiem chorował na rwę kulszową, która to choroba uniemożliwiała mu podejmowanie pracy, został uznany za niezdolnego do pracy w stopniu lekkim. Mieszkał z konkubiną, która nie pracowała, utrzymywali się z oszczędności konkubiny. Małoletnia chodziła do VI klasy szkoły podstawowej, jej matka pracowała jako wychowawca w (...) (...), gdzie zarabiała 1700-1800 zł. miesięcznie wraz z dodatkami za nocki. Małoletnia nosiła okulary i aparat ortodontyczny, z czym były związane dodatkowe wydatki, ponadto sporadycznie korzystała z korepetycji z matematyki /dowód: dokumenty znajdujące się w aktach tut. Sądu III RC 170/15/.

Powód - pozwany wzajemny A. T. orzeczeniem Zespołu d/s Spraw Orzekania o Niepełnosprawności został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności okresowo do 30 listopada 2017 r., może podejmować pracę na stanowisku przystosowanym. Z uwagi na niezdolność do pracy i rokowaniami odzyskania zdolności do pracy otrzymał świadczenie rehabilitacyjne, którego wysokość wynosi średnio 1000 zł. miesięcznie. Powód leczy się na schorzenia kręgosłupa, oczekuje na badania rezonansem magnetycznym, które ma się odbyć 11 kwietnia br. i prawdopodobnie

wyznaczenie terminu operacji. Przyjmuje leki przeciwbólowe. Po upływie okresu pobierania zasiłku rehabilitacyjnego zamierza wystąpić o przyznanie renty.

Aktualnie powód prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, rozstał się z poprzednią konkubiną. Od września 2016 r. wynajmuje niewielkie mieszkanie, za które płaci właściciele 500 zł. miesięcznie, zaś opłaty za media wynoszą go ok. 200 zł. miesięcznie. Opłaca abonament za telefon w kwocie 75 zł. miesięcznie. Posiada samochód A. (...) z 1995 r. Poprzedni samochód sprzedał na początku 2015 r., zaś zapłatę za samochód, nowy właściciel przekazywał w miesięcznych ratach, w kwotach o równowartości alimentów, bezpośrednio na rachunek matki małoletniej pozwanej.

Powód z zawodu jest mechanikiem, wcześniej pracował jako kierowca, obecnie stara się podejmować prace dorywcze przy drobnych naprawach, z czego uzyskuje dochód do 200 zł. miesięcznie.

Powód nie utrzymuje obecnie żadnych kontaktów z małoletnią córką, alimenty płaci regularnie, nie przekazuje na rzecz córki nic poza alimentami /dowód: wyjaśnienia powoda - pozwanego wzajemnego A. T. k. 66v-68, orzeczenie o niepełnosprawności k. 7, orzeczenie komisji lekarskiej k. 8, umowa najmu lokalu k. 9-10, karta wizyty z poradni neurochirurgicznej k. 6, dowody przelewów k. 11-19, umowa sprzedaży samochodu k. 20, zaświadczenie o wypłacie zasiłków chorobowych i rehabilitacyjnych k. 22-25/.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej pozwanej - powódki wzajemnej L. T. nadal pracuje w (...) w S. jako wychowawca. Jej wynagrodzenie netto wraz ze wszystkimi dodatkami /premie, godziny za dyżury nocne/ wynosi ok. 1900 zł. miesięcznie.

Małoletnia pozwana - powódka wzajemna J. T. jest obecnie uczennicą I klasy gimnazjum.

Mieszkają same w mieszkaniu własnościowym matki małoletniej, za które łączne opłaty wynoszą ok. 700 zł. miesięcznie.

Małoletnia powódka nadal nosi okulary, chciałaby nosić soczewki, jednak jej matki nie stać na ich zakup. Małoletnia nie uczęszcza na żadne zajęcia pozalekcyjne, od czasu do czasu nadal korzysta z korepetycji z matematyki najczęściej u znajomych matki, którym matka przekazuje symboliczne kwoty. Małoletnia jest pod opieką dermatologa z powodu trądziku młodzieńczego, ostatnio za leki matka małoletniej zapłaciła 120 zł.

L. T. również ma problemy zdrowotne, leczy się na rwę kulszową i trądzik różowaty. Sporadycznie pomagają jej rodzice. Posiada samochód T. (...) z 2008 r., w którego zakupie również pomogli jej rodzice..

Małoletnia J. otrzymuje od siostry ojca okazjonalne prezenty, przeważnie odzieżowe, zaś od babci ze strony ojca od czasu do czasu po 100 zł. /dowód: wyjaśnienia przedstawicielki ustawowej małoletniej pozwanej – powódki wzajemnej L. T. k. 67, dowody przelewów za opłaty k. 38-43, zawiadomienia Komornika k. 44-45, faktury k. 46-65, zaświadczenie o dochodach k. 69/.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie o obniżenie alimentów jest częściowo uzasadnione. Żądanie podwyższenia alimentów nie jest uzasadnione.

Rozpatrując niniejszą sprawę Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, które zostały sporządzone przez odpowiednie organy we właściwej formie, tym samym korzystają z domniemania prawdziwości /art. 244Kpc/. Ponadto rozstrzygnięcie zostało oparte na wyjaśnieniach stron, które w zasadniczych kwestiach były bezsporne, w sferze sporu pozostaje ocena zmiany jaka nastąpiła od poprzedniej regulacji wysokości alimentów, możliwości zarobkowych i majątkowych powoda – pozwanego wzajemnego oraz usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej – powódki wzajemnej. Na marginesie należy zauważyć, iż wiele wypowiedzi stron dotyczyło spraw sprzed rozwodu lub nie miało żadnego związku z przedmiotem postępowania, do tych wyjaśnień Sąd nie ustosunkował się, albowiem były one przedmiotem oceny w innych sprawach.

Zgodnie z artykułem 133 § 1 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego /art. 135§1 Krio/. Z art. 138 Krio wynika, iż w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Sytuacja stron była ostatnio oceniana w grudniu 2015 r. w czasie, gdy toczyła się poprzednia sprawa o obniżenie alimentów oraz z powództwa wzajemnego o podwyższenie alimentów. Wówczas powód powoływał się na pogorszenie stanu zdrowia, jednak nie był w stanie udowodnić, że nie może podejmować pracy. Powód twierdził, iż Komisja d/s Orzekania o Niepełnosprawności zaliczyła go do lekkiego stopnia niepełnosprawności, jednak nie przedstawił na tę okoliczność żadnego dokumentu. W tym czasie powód mieszkał z konkubiną, prowadzili wspólne gospodarstwo domowe, utrzymywali się z oszczędności konkubiny. Tym samym wówczas powód nie udowodnił, aby nie mógł podejmować pracy i aby nie mógł płacić alimentów, zaś prowadząc wspólne gospodarstwo domowe z konkubiną jego koszty utrzymania były znacznie niższe, a koszty opłat rozkładały się na dwie osoby.

Aktualnie nadal powód powołuje się na pogorszenie stanu zdrowia w związku z chorobami kręgosłupa. Obecnie Komisja d/s Orzekania o Niepełnosprawności oceniła stopień niepełnosprawności powoda na umiarkowany i orzekła o możliwości zatrudnienia tylko na stanowisku przystosowanym. Tym samym powód udowodnił, iż aktualnie jego możliwości zarobkowe są ograniczone, może podejmować tylko pracę na stanowisku przystosowanym. Biorąc pod uwagę, iż powód z zawodu jest mechanikiem oraz dotychczas głównie pracował jako kierowca, to znalezienie pracy na stanowisku przystosowanym do umiejętności posiadanych przez powoda jest niewątpliwie bardzo trudne. W zasadzie powodowi pozostaje tylko możliwość podejmowania prac dorywczych, co stara się czynić. Jednak realne dochody jakie można osiągnąć z takich prac, przy uwzględnieniu ograniczeń związanych ze schorzeniami powoda, są niewielkie i w niewielkim stopniu są w stanie poprawić jego sytuację materialną.

Drugą istotną zmianą w sytuacji powoda, jaka nastąpiła od poprzedniej sprawy, jest okoliczność, iż powód rozstał się z konkubiną i aktualnie prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe. Trudno zgodzić się ze stanowiskiem strony przeciwnej, iż w sytuacji, gdy powód ma udział w mieszkaniu swojej matki, który uzyskał w wyniku dziedziczenia po ojcu stanowiący tylko ułamkowy udział w tej nieruchomości, mógłby zamieszkać w mieszkaniu matki, szczególnie w sytuacji, gdy mieszka ona ze swoim mężem.

Powód nie mając własnego mieszkania jest zmuszony wynajmować mieszkanie, przy czym wynajmuje małe mieszkanie, za które opłaty są w granicach przeciętnych opłat związanych z wynajmem mieszkania o takiej wielkości w S., opłaty za media także mieszczą się w granicach przeciętnych opłat przy prowadzeniu jednoosobowego gospodarstwa. Kosztów opłat za telefon Sąd nie bierze pod uwagę, bo choć trudno sobie wyobrazić w dzisiejszych czasach funkcjonowanie bez telefonu, to jednak jeśli powód ma trudną sytuację materialną może z takiego udogodnienia, jakim jest telefon, zrezygnować. Inna sprawa jest w sytuacji, gdy umowa o telefon została zawarta w okresie, gdy stroną było jeszcze stać na opłacanie tak wysokiego rachunku, a umowa jest okresowa i jej zerwanie wiąże się z koniecznością poniesienia kary finansowej, na co powoływał się powód, jednak żadnych dokumentów na te okoliczności nie przedstawił.

Podsumowując sytuację powoda, należy stwierdzić, iż stan zdrowia powoda udokumentowany orzeczeniem o niepełnosprawności i dokumentacją medyczną oraz sytuacja rodzinna i mieszkaniowa: konieczność wynajmowania mieszkania i prowadzenie jednoosobowego gospodarstwa domowego, wskazują, iż sytuacja powoda od czasu poprzedniej sprawy uległa zmianie, zaś ta zmiana powoduje, że powód obecnie nie jest w stanie wypełniać obowiązku alimentacyjnego w kwocie 450 zł. miesięcznie. Ta kwota na chwilę orzekania wykracza poza możliwości zarobkowe i majątkowe powoda.

Analizując sytuację materialną i rodzinną strony pozwanej – powódki wzajemnej, to od poprzedniej sprawy nie uległa ona większej zmianie. Wprawdzie małoletnia pozwana obecnie uczęszcza do gimnazjum, z czym niewątpliwie wiąże się

wydatki nie tylko związane z kosztami normalnego utrzymania, ale także z opłatami związanymi z nauką, pomocami szkolnymi, opłacaniem składek w szkole, wyjazdów szkolnych. Jednak te wydatki nie zmieniły się szczególnie w stosunku do wydatków jakie trzeba było ponosić w szkole podstawowej. Nadal małoletnia nie uczęszcza na żadne dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, podobnie kształtują się także wydatki związane z korepetycjami i opłatami za okulary, jedynie doszedł wydatek związany z lekami na trądzik młodzieńczy. Również nie zmieniła się sytuacja matki małoletniej. Jej wynagrodzenie w stosunku do dochodów z grudnia 2015 r. jest wyższe jedynie o około 100 zł. Nie uległa zmianie także sytuacja mieszkaniowa związana z opłatami za mieszkanie oraz sytuacja majątkowa, nadal matka pozwanej korzysta z tego samego samochodu.

Przepis art. 138 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, który wskazuje, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, służy nie tylko podwyższaniu alimentów, gdy zwiększają się potrzeby osoby uprawnionej do alimentów lub dochody osoby zobowiązanej, ale ma służyć także możliwości obniżenia alimentów, gdy zostają ograniczone możliwości zarobkowe osoby zobowiązanej do alimentów.

W przedmiotowej sprawie niewątpliwie potrzeby małoletniej J. są bardzo duże. Jest ona w fazie intensywnego rozwoju, jej potrzeby to nie tylko zaspokajanie wyżywienia, ubrania, środków higieny czy potrzeb szkolnych. Małoletnia ma także potrzeby kulturalne, wymaga korepetycji, chciałaby nosić soczewki kontaktowe zamiast okularów. Jednak także potrzeby dziecka trzeba dostosować do możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców. Kwota ustalonych alimentów, przy co najmniej takiej samej kwocie dokładanej przez matkę małoletniej, pozwoli te potrzeby zaspokoić, natomiast te pozostałe muszą zostać ograniczone lub mogą być zaspokajane dodatkowymi środkami, jakie małoletnia uzyskuje w formie prezentów od cioci i babci.

Mając na względzie powyższe argumenty Sąd częściowo uwzględnił powództwo o obniżenie alimentów i z tych samych powodów oddalił powództwo o podwyższenie alimentów.

Sąd oddalił powództwo o obniżenie alimentów poniżej kwoty po 350 zł. miesięcznie mając na względzie wiek małoletniej pozwanej – powódki wzajemnej, jej potrzeby jako uczennicy I klasy gimnazjum, a także niewysokie dochody matki małoletniej, stan zdrowia małoletniej jak i jej matki, z którym związane są również dodatkowe wydatki.

Obniżenie alimentów o 100 zł. spowoduje realną możliwość łożenia przez powoda – pozwanego wzajemnego alimentów na rzecz małoletniej córki, jednocześnie dając powodowi możliwość samodzielnego utrzymania się przy maksymalnym wykorzystaniu ograniczonych możliwości zarobkowych.

Z tych względów na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł jak w sentencji.

z/

1. (...)
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć A. T. i L. T.,
3. (...)

S., 27.03.2017 r.